Бюджетен контрол по отношение на финансовата помощ на ЕС за Афганистан

P7_TA(2011)0578

Резолюция на Европейския парламент от 15 декември 2011 г. относно бюджетния контрол върху финансовата помощ на ЕС за Афганистан (2011/2014(INI))

(2013/C 168 E/07)

Европейският парламент,

— като взе предвид предишните си резолюции относно Афганистан, и по-специално своите резолюции от 8 юли 2008 г. относно стабилизацията на Афганистан ([1]), от 15 януари 2009 г. относно бюджетния контрол на средствата на ЕС в Афганистан ([2]), от 24 април 2009 г. относно правата на жените в Афганистан ([3]) и от 16 декември 2010 г. относно нова стратегия за Афганистан ([4]),

— като взе предвид своите резолюции относно освобождаването от отговорност за изпълнението на общия бюджет на Европейския съюз за финансовата 2007 година от 23 април 2009 г. ([5]), както и за финансовата 2008 година от 5 май 2010 г. ([6]),

— като взе предвид своята резолюция от 5 юли 2011 г. относно бъдещето на бюджетната подкрепа на ЕС за развиващите се страни ([7]),

— като взе предвид конференцията в Кабул, проведена на 20 юли 2010 г., на която донорите се споразумяха да приведат в по-тясно съответствие своите програми и да се ангажират с принципите за ефективност на помощта, както и конференцията в Лондон, проведена на 28 януари 2010 г., на която донорите се споразумяха да създадат независима Служба за върховен надзор и да отпуснат по-голяма помощ за развитие, която да преминава през правителството на Ислямска република Афганистан, подкрепена със структурни и бюджетни реформи,

— като взе предвид отговорите на Комисията на зададените от комисията по бюджетен контрол въпроси на 7 септември 2010 г. и 22 юни 2011 г.,

— като взе предвид Специален доклад № 3/2011 на Европейската сметна палата, озаглавен „Ефикасност и ефективност на приноса на ЕС, насочван чрез Организацията на обединените нации към страни, засегнати от конфликти“,

— като взе предвид докладите за проведен одит на специалния главен инспектор за възстановяването в Афганистан (SIGAR),

— като взе предвид докладите за проведен одит на Правителствената служба на САЩ за отчетност (GAO) относно Афганистан,

— като взе предвид докладите за проведен одит на главния инспектор от Агенцията на САЩ за международно развитие (USAID) относно Афганистан,

— като взе предвид окончателния доклад на Комисията пред Конгреса на САЩ, озаглавен „Трансформиране на сключването на договори по време на война“, относно сключването на договори по време на войната в Ирак и Афганистан,

— като взе предвид проекта на „Закон за Върховната служба за одит“ в Афганистан,

([1]) ОВ C 294 E, 3.12.2009 г., стр. 11.
([2]) ОВ C 46 E, 24.2.2010 г, стр. 87.
([3]) ОВ C 184 E, 8.7.2010 г., стр. 57.
([4]) Приети текстове, P7_TA(2010)0490.
([5]) ОВ L 255, 26.9.2009 г.
([6]) ОВ L 252, 25.9.2010 г.
([7]) Приети текстове, P7_TA(2011)0317.

— като взе предвид Декларацията от Мексико на Международната организация на върховните одитни институции (INTOSAI) относно независимостта на върховните одитни институции, одобрена през 2007 г.,

— като взе предвид Плана за действие на ЕС за Афганистан и Пакистан, приет от Съвета на 27 октомври 2009 г., както и публикуваните на всеки две години доклади за неговото изпълнение,

— като взе предвид Решение 2011/23 на Изпълнителния съвет на Програмата на ООН за развитие, Фонда на ООН за населението и Службата на ООН за проектни услуги, прието на годишното му заседание през 2011 г. (6–17 юни 2011 г.),

— като взе предвид член 48 от своя правилник,

— като взе предвид доклада на комисията по бюджетен контрол и становищата на комисията по външни работи и комисията по развитие (A7-0388/2011),

А. като има предвид, че в резолюцията на Парламента от 16 декември 2010 г. относно нова стратегия за Афганистан бяха посочени няколко въпроса, предизвикващи безпокойство, що се отнася до бюджетния контрол върху финансовата помощ на ЕС за Афганистан,

Б. като има предвид, че съгласно информация на организацията Integrity Watch през 2009 г. в Афганистан са били платени над един милиард долара за подкупи,

В. като има предвид, че комисията по бюджетен контрол отговаря за контрола върху разходната ефективност при изпълнението на общия бюджет на ЕС,

Г. като има предвид, че принципите на отчетност и прозрачност на публичните средства са от основно значение за демокрацията,

Д. като има предвид, че Афганистан е сред страните бенефициенти, които получават най-много гражданска помощ от общия бюджет на ЕС,

Е. като има предвид, че Европейската комисия е заделила над 2 милиарда евро и е изплатила повече от 1,8 милиарда евро за помощ за развитие и хуманитарна помощ за Афганистан от 2002 г. досега,

Положителни и отрицателни страни на различните канали за финансиране във връзка с предоставянето на помощ на Афганистан

1. Заявява повторно, че Комисията може да разгледа възможността за различни канали за финансиране при разходването на средства на ЕС в Афганистан; припомня, че правителството на Ислямска република Афганистан не получава пряка (секторна) бюджетна помощ от общия бюджет на ЕС;

2. Отбелязва, че всеки един от каналите за финансиране има свои специфични положителни и отрицателни страни по отношение на конкретните цели на изразходването на средствата, както е посочено в таблицата в изложението на мотивите;

3. Поддържа становището, че никой от каналите за финансиране не бива да се изключва като възможност, защото всички те имат своите специфични положителни и отрицателни страни; счита, че е необходимо да се диверсифицира помощта, за да се отговори на индивидуалните потребности чрез подходящия за тях канал за финансиране;

4. Призовава Комисията да обмисли възможността за въвеждане на пряка бюджетна помощ в Афганистан при строги и правилно определени условия, при положение че се докаже необходимата за това макроикономическа стабилност и наличието на достатъчно надеждно финансово управление, тъй като тя е най-добрият инструмент за изграждане на капацитет в администрацията на Афганистан; счита, че с това биха могли да се постигнат трайни и ориентирани в дългосрочна перспектива резултати;

5. Поддържа становището, че Комисията следва да извърши оценка на капацитета на министерствата на Ислямска република Афганистан, и счита, че предоставянето на бюджетна помощ би могло да започне с отпускането на ограничени суми, прилагано при строги и правилно определени условия; отбелязва примера на други страни донори при въвеждането на секторна бюджетна помощ за тези афганистански министерства, по отношение на които са изпълнени целевите показатели за отчетност и прозрачност; призовава Комисията да обмисли възможността за въвеждане на бюджетна помощ, при строги и правилно определени условия, не само на централно, но и на регионално и местно равнище, доколкото са налице необходимите за това предпоставки и са изпълнени нужните критерии, тъй като това би ускорило изграждането на капацитет на всички държавни равнища; смята, че съгласуваното диверсифициране на бюджетната помощ за различните административни равнища също така ще засили позицията на Комисията спрямо тези институции и органи и ще ѝ осигури по-голяма независимост, ако поддържа отношения с повече от една институция или орган; отбелязва, че това диверсифициране не трябва да подкопава ролята и отговорността на централното правителство и че следователно то се нуждае от одобрението на правителството;

6. Същевременно призовава Комисията да обвърже за в бъдеще отпускането на евентуална бюджетна помощ със строги и правилно определени условия, които да бъдат ясни и измерими; поддържа становището, че тези цели трябва да бъдат насочени към постигането на резултати, които могат да се оценяват чрез показатели и предварително определени референтни критерии за отчетност и прозрачност; подчертава, че от самото начало трябва да се определят началните стойности за извършването на оценка на бъдещия напредък; счита, че в този контекст изключително важни са механизмите за борба с корупцията и измамите; посочва, че ефективността на мерките на политиката за развитие в държавите партньори трябва също така да се проверява въз основа на местни критерии; подчертава в този смисъл, че подготовката на публичната администрация, и по-специално на полицейските сили за сигурност, е от изключително значение;

7. Отново подчертава ролята на Парламента по отношение на контрола и следователно изисква Комисията да въведе тези мерки по прозрачен начин, като предостави на разположение на обществеността:

— споразуменията, сключени с правителството на Ислямска република Афганистан;

— началните стойности, показателите, целите, методите за изчисляване и източниците за сверка с цел извършване на оценка на напредъка и избиране на решения за отпускане на основаващи се на постигнатите резултати, променливи траншове на евентуална бъдеща бюджетна помощ;

— ясни и стандартизирани доклади, в които се оценява – обективно и прозрачно – напредъкът въз основа на определените критерии, а ако е необходимо – причините, които евентуално не са позволили да се постигне първоначално планираният напредък;

Отчетност и надзор на финансовите средства на ЕС в Афганистан

Отчетени от одиторите слабости

8. Отбелязва неотдавна изготвения одитен доклад на Европейската сметна палата относно средствата на ЕС, предавани чрез ООН на засегнати от конфликти страни, който обхваща и Афганистан; изразява съжаление относно слабостите при управлението на проектите в Афганистан, открити от Европейската сметна палата, сред които могат да се посочат следните:

— слабости при разработването на проектите, водещи до неустойчиви и неефективни проекти;

— предоставяне на доклади на Комисията от страна на агенциите на ООН, които не се предават в срок, прекалено общи са и са ориентирани по-скоро към дейностите, отколкото към резултатите, като не позволяват на Комисията да провери по подходящ начин ефикасността на даден проект;

— чести забавяния по проектите, причинени от нереалистично определени срокове;

9. Изразява загриженост във връзка с доклади от други одитни органи, като например специалния главен инспектор на САЩ за възстановяването в Афганистан (SIGAR), Правителствената служба на САЩ за отчетност (GAO), Комисията за сключване на договори по време на война и главния инспектор на Агенцията на САЩ за международно развитие (USAID), в които са посочени следните слабости:

— висок риск от корупция и измами в страната, както е видно от скандала с Кабул Банк в близкото минало и за което свидетелства окончателният доклад на Комисията за сключване на договори по време на война, която е изчислила, че между 5 и 9 процента от общата помощ на ЕС, изразходвана в Ирак и Афганистан, са предмет на измами; освен това в доклада на Integrity Watch се отбелязва, че от над 1 милиард долара, платени от Афганистан за подкупи през 2009 г., една трета е била използвана за заплащане на някаква публична услуга (документация, образование, здравеопазване), като полицията е била най-корумпираният орган;

— неспособност на повечето афганистанските министерства да организират тръжна процедура и да управляват договорите поради висок процент на неграмотност и недобре обучен персонал;

— ненадеждни бази данни на Афганистанската национална полиция (АНП), доколкото цифрите варират от 111 774 до125 218 полицейски служители, което поражда съмнение относно законността и редовността на заплатите, плащани на афганистанските полицейски служители, което е основната цел на най-големия проект, финансиран от ЕС – Доверителния фонд за Афганистан (LOTFA);

— висок риск от загуба на средства, както се доказва в окончателния доклад на Комисията за сключване на договори по време на война, която е изчислила, че между 10 и 20 процента от общата помощ на ЕС, изразходвана в Ирак и Афганистан, са похарчени напразно;

— каскади от подизпълнители, които водят до забавяния и до увеличаване на режийните разходи и също така ограничават упражняването на надзор върху главния изпълнител, както и ограничават дела на афганистанското местно население, което се възползва от тези проекти;

— финансиране на краткосрочни проекти, които имат малък шанс за устойчивост в дългосрочен план;

— липса на пълна независимост на Службата за контрол и одит (СКО) на Афганистан от Ислямска република Афганистан;

10. Счита, че Комисията следва също така да вземе предвид пропуските, установени от одиторите на САЩ и другите неевропейски одитори, които също показват рискови фактори за проекти, финансирани от ЕС, тъй като много от тях са еднакви или поне сходни по характер;

Справяне с установените слабости

11. Признава трудните обстоятелства, при които Комисията трябва да предоставя помощ в страна, която е засегната от война в продължение на десетилетия; подчертава, че проверките на място също така се извършват при трудни условия на сигурност; призовава Комисията да прилага алтернативни проверки за одит и контрол, които все още могат да се извършват на място при сегашните условия на сигурност; призовава освен това Комисията да отстрани установените слабости и да финансира проекти, ако те отговарят на следните критерии:

— финансова и оперативна устойчивост в дългосрочен план;

— насърчаване на ангажираността на Афганистан към проекта във възможно най-висока степен;

— ограничаване на рисковия фактор, свързан с измами и корупция, във възможно най-висока степен;

12. Изисква от Комисията да установи рисковите фактори, свързани с корупция, измами, устойчивост на проекта, каскади на подизпълнители и други източници на загуба и злоупотреба със средства; освен това изисква от Комисията да продължи да предприема адекватни мерки относно тези фактори в споразумения за отпускане на безвъзмездна помощ и търговски договори и да следи отблизо прилагането на тези правила;

13. Подчертава решаващото значение за демокрацията на върховна одитна институция, която е напълно независима във финансово и оперативно отношение от изпълнителната власт и която разполага с достатъчен капацитет и финансови средства, за да извършва финансов одит, одит на съответствието и одит на изпълнението в съответствие с международните стандарти за одит;

14. Изразява загриженост във връзка с доклади от различни надеждни и независими източници, според които афганистански органи на най-високо равнище възпрепятстват разследвания срещу корупцията, провеждани от афганистански прокурори срещу длъжностни лица, като например губернатори;

15. Изразява съжаление относно факта, че новият проект на законодателство относно Службата за контрол и одит все пак няма да доведе до пълна независимост, като се има предвид, че, например, главният одитор и неговият заместник ще бъде назначавани от изпълнителната, а не от законодателната власт; посочва, че това не е в съответствие с Декларацията от Мексико относно независимостта на върховните одитни институции; следователно призовава Комисията да настоява за предвиждане в законодателството на пълна финансова и оперативна независимост на Службата за контрол и одит на Афганистан и за укрепване на капацитета; напомня на Комисията, че пълната независимост, достатъчният капацитет и финансирането на Службата за контрол и одит следва да се разглеждат като съществени условия за въвеждане на пряка бюджетна помощ;

16. Приканва Комисията да обмисли идеята за извършване на посещения за контрол и наблюдение съвместно със Службата за контрол и одит на Афганистан; предлага в тази връзка засилване на взаимния обмен на знания и обучение в областта на одита сред отговорните органи; разглежда това като шанс за подобряване на взаимното разбирателство и за изграждане на капацитет;

Подобряване на отчетността на помощта, предавана чрез агенции на ООН в Афганистан

17. Припомня, че някои от най-важните проекти, финансирани в Афганистан от общия бюджет на ЕС, са управляван и прилагани от Програмата на ООН за развитие (ПРООН);

18. Припомня, че съгласно член 287, параграф 3 от Договора за функционирането на Европейския съюз, Европейската сметна палата има право, ако е необходимо, да извършва одит на място в помещенията на всеки орган, служба или агенция, която управлява приходи или разходи от името на Съюза;

19. Припомня освен това, че Парламентът многократно изиска от Комисията да подобри прозрачността и отчетността на управляваните от ООН проекти, по-специално многостранни донорски доверителни фондове, например чрез въвеждане на декларация за достоверност;

20. Отбелязва неотдавнашното решение на Изпълнителния съвет на Програмата на ООН за развитие (ПРООН), Фонда на ООН за населението (ФНООН) и Службата на ООН за проектни услуги (UNOPS), прието на годишното заседание през 2011 г. (от 6 до 17 юни 2011 г.), за предоставяне на междуправителствени донорски организации, като например институциите на Европейския съюз, подобни права за достъп до доклади от вътрешния одит, каквито са предоставени на държавите-членки на ООН; въпреки това счита, че е необходим по-нататъшен напредък, за да се подобри отчетността за използването на средствата на ЕС чрез предоставяне на информация по-скоро за резултатите, отколкото за действията; освен това настоятелно призовава Комисията да покани и други агенции на ООН да предприемат същата политика, както ПРООН, ФНООН и UNOPS; отбелязва със задоволство, че Детският фонд на ООН (УНИЦЕФ) е взел решение да следва тази политика;

21. Счита освен това, че в бъдеще се изисква далеч по-всеобхватен подход, за да бъдат изпълнени напълно многократните искания на Парламента за засилване на прозрачността и отчетността, наред с ефективността и ефикасността; призовава Европейската сметна палата да предприеме действия, за да се постигне споразумение с агенциите на ООН относно общи стандарти за одит, които напълно да спазват международните стандарти за одит и които биха довели до декларация за достоверност;

22. Обръща внимание на настоящите усилия на работната група по отчетността и одита на свързаната с бедствия помощ, създадена в рамките на Международната организация на върховните одитни институции (INTOSAI) и ръководена от член на Европейската сметна палата ([1]); подкрепя нейните две основни цели:

— създаване на насоки и добри практики в областта на отчетността чрез предоставяне на ясна, прозрачна и стандартизирана информация до всички заинтересовани лица (донори, бенефициенти, международни организации, НПО), с оглед в крайна сметка да се постигне единен интегриран модел за отчитане;

— създаване на насоки и добри практики в областта на одита, с цел в крайна сметка да се постигне единна концепция за одит, което би означавало, че всяко евро се одитира само веднъж, от външен одитор, който би покрил нуждите на всички заинтересовани лица във връзка с достоверността;

23. Приветства усилията на работната група на INTOSAI и я насърчава да изпълни мандата си в рамките на определените срокове; счита, че резултатите биха могли да се прилагат в по-общ контекст, тъй като много от предизвикателствата, свързани с помощ при бедствия, важат също така за помощта за развитие в засегнатите от конфликта области;

24. Счита това за подходящ начин за справяне с предизвикателствата във връзка с отчетността, като например предизвикателствата, пред които са изправени агенциите на ООН;

25. Приканва следователно Европейската сметна палата и компетентните служби на ООН да започнат диалог с оглед намиране на решение за оставащите проблеми; подчертава предимствата на единен режим на одит в този контекст, тъй като това би повишило ефективността на одитната дейност; намира, че дейността на работната група на INTOSAI е от голямо значение в този контекст, и приканва Европейската сметна палата да постигне споразумение със службите на ООН на тази основа;

26. В този контекст припомня, че Парламентът отдавна призова за създаването на европейски многостранен донорски доверителен фонд, и обръща внимание на предложението на Комисията преработеният финансов регламент (COM(2010)0815) да предвижда правно основание, въз основа на което да създаде свои собствени многостранни донорски доверителни фондове; счита, че това е начин да се обезпечи отчетност във възможно най-голяма степен, доколкото не всички агенции на ООН, които управляват многостранни донорски доверителни фондове, отговарят на стандартите на ЕС за прозрачност и отчетност;

Координация на усилията за оказване на помощ от донорската общност

27. Отбелязва, че ефективността на помощта и координацията на донорската дейност в Афганистан се затрудняват структурно от факта, че много донори имат тенденция да се стремят към резултати в краткосрочен план, без достатъчно съгласуваност с потребностите на правителството на Ислямска република Афганистан и афганистанския народ; отбелязва, че строгото географско предпочитание, свързано с военното присъствие и регионалната сегментация по страни донори, не е в полза на координацията между донорите и увеличава риска от дублирания и от неефективно използване на финансовата помощ;

28. Отбелязва заключенията на Съвета относно активизиране на действията на ЕС в Афганистан и Пакистан, докладването по този въпрос на всеки две години, Синята книга на Европейската комисия от 2009 г., която включва цялата помощ, отпускана от общия бюджет на ЕС и от националните бюджети на държавите-членки, както и неотдавнашното назначаване на съвместяващ функциите на ръководител на делегацията на ЕС и специален пратеник на ЕС; намира, че това представляват положителни стъпки за по-добра координация на усилията на ЕС и неговите държави-членки;

([1]) http://eca.europa.eu/portal/page/portal/intosai-aada/home.

29. Очаква създаването на ЕСВД (Европейската служба за външна дейност) да доведе до по-добро координиране и съгласуване и до по-голяма прозрачност при изпълнението на проектите на ЕС, както и до по-трайно и ефективно влагане на средствата от ЕС в Афганистан; очаква също така ясно регламентиране на отговорностите в рамките на делегацията на ЕС;

30. Призовава Комисията да продължи да полага усилия за координиране на помощта не само с държавите-членки, но и с други международни донори, например като приеме съвместен подход по сектори, който да допълва географския подход; подчертава важната роля в този контекст на Мисията на ООН за съдействие в Афганистан (UNAMA) и на афганистанското министерство на финансите;

31. Подчертава факта, че инвестициите на международната общност в Афганистан трябва да бъдат съобразени с потребностите на правителството на Ислямска република Афганистан и на афганистанския народ;

Подобрения в докладването

32. Припомня на Комисията, че Парламентът я е призовал [1] да му представя годишен доклад относно Афганистан, съдържащ подробна оценка на ефективността и въздействието на помощта, както и декларация за достоверност, в която ясно да се посочват делът на помощта, която се контролира, установените слабости и предприетите мерки; подновява този си призив и настоятелно приканва Комисията да изпълни изцяло препоръката на Парламента да му представя годишен доклад относно прилагането на помощта и контрола върху нея в Афганистан;

33. Намира, че е необходимо да се увеличи прозрачността и отчетността на използването на средствата на ЕС и да се помогне на държавите-членки на ЕС и на другите донори да избегнат общите пречки; следователно призовава Комисията да направи обществено достояние докладите от нейните мисии за наблюдение, насочени към постигането на резултати, на мисиите за проверка, извършвани относно средствата на ЕС, предавани чрез агенции на ООН, и на други доклади за одит и оценка;

Предизвикателства за бъдещето

34. Отбелязва неотдавнашното изявление на президента на Съединените американски щати относно оттеглянето на около една трета от американските войски до лятото на 2012 г. и предаването на отговорността на афганистанските сили за сигурност до 2014 г.; припомня значението на едно стабилно от гледна точка на сигурността положение за добрия контрол на средствата на ЕС в Афганистан, като влошаването на сигурността там вече прави все по-трудно предприемането на посещения на място за проверки от страна на Комисията и другите организации;

35. Подчертава, че изтеглянето на войските би могло да има отрицателно въздействие върху икономиката на Афганистан; припомня, че огромната част от бюджета на Афганистан и неговият брутен вътрешен продукт идват от чуждестранни помощи; отбелязва, че икономическото възстановяване е от решаващо значение за цялостното развитие на Афганистан; счита, че значението на цивилната помощ за Афганистан ще нарасне в резултат на намаляването на военните помощи;

36. Споделя становището, че това може да предостави възможност ограничените ресурси да се насочат към онези проекти, които имат най-голям шанс да постигнат дългосрочни резултати; отново подчертава, че е необходима по-голяма устойчивост на проектите, и счита, че това би избегнало натиска върху донорите да изплащат наличните средства в настоящия момент и върху получателите им да изпълняват проекти, които са лишени от дългосрочна перспектива;

37. Счита, че гражданското общество и парламентаристите трябва да участват на всеки етап от прилагането, наблюдението и оценката на резултатите и че това изискване трябва да бъде категоричен критерий за допустимост на бюджетната помощ;

[1] Параграф 40 от гореспоменатата си резолюция от 15 януари 2009 г. (ОВ C 46 E, 24.2.2010 г., стр. 93).

38. Счита, че продължаването и засилването на усилията от страна на международната общност за подобряване на капацитета и независимостта на съдебната система са от съществено значение за бъдещето на Афганистан; призовава Комисията и държавите-членки да увеличат усилията си в това отношение и да се ангажират в конструктивен и интензивен диалог с правителството на Ислямска република Афганистан, за да се гарантира, че съществуването на ефикасен и независим съдебен орган остава споделена цел на всички участници, заинтересовани от развитието на Афганистан;

39. Подчертава, че мерките за борба срещу корупцията заемат централно място в процеса на установяване на мир в Афганистан, като се има предвид, че корупцията води до лошо разпределение на ресурсите, възпрепятства достъпа до основни обществени услуги, като например здравеопазване или образование, и представлява огромна пречка за социално-икономическото развитие на страната; подчертава също така, че корупцията подкопава доверието в публичния сектор и в правителството, поради което е много сериозна заплаха за националната стабилност; настоятелно призовава ЕС да отдели специално внимание на борбата срещу корупцията при предаването на помощта на Афганистан;

40. Изразява голямо съжаление относно факта, че значителен дял от международната помощ се губи в разпределителния процес, и посочва четирите причини за това: разхищение, прекалено високи разходи за посредничество и за сигурност, свръхфактуриране и корупция; настоятелно призовава ЕС да следи за разходите и ефективността на всички помощи на ЕС за Афганистан, с цел да се подобри ефикасността на помощта;

41. Счита, че еволюцията на сигурността в Афганистан е основно предизвикателство за бъдещето по отношение на възстановяването на Афганистан, и призовава Комисията да разработи, в сътрудничество с международната общност, стратегия относно начините да се осигури сигурност за Афганистан и да се стимулира дългосрочно устойчива икономика, наред с другото, с оглед способността да се упражнява адекватен контрол над помощта;

42. Подчертава, че равенството на половете и правата на жените се считат за основни въпроси както в националната стратегия за развитие, изготвена от правителството на Афганистан, така и в националния стратегически документ за периода 2007–2013 г., който се отнася до бъдещото интегриране на принципа за равенството между половете.

Становище от гледна точка на политиката на външни отношения

43. Отново изтъква ангажимента на ЕС да продължава да подкрепя Афганистан; подчертава, че крайната цел на помощта за развитие, предоставяна от ЕС на Афганистан, следва да бъде подкрепа на устойчивото развитие на страната в дългосрочен план, включително подобряване на социално-икономическите стандарти, улесняване на създаването на работни места и увеличаване на броя на МСП, укрепване на образователния сектор и гарантиране на равенството между половете; изтъква факта, че помощта следва допълнително да съдейства за изграждането на капацитет в публичната администрация, да укрепва принципите на правовата държава и да намалява корупцията, допринасяйки по този начин за прехвърлянето на отговорностите по сигурността към правителството на Ислямска република Афганистан; препоръчва част от финансовата помощ за Афганистан да бъде разпределена за изпълнение на петгодишния план за постепенно преустановяване на отглеждането на опиум и заместването му с други култури; подчертава необходимостта от улесняване на подрегионалното сътрудничество чрез оказване на помощ за разрешаване на въпроси от трансграничен характер;

44. Отново подчертава неотложната необходимост от увеличаване на ефективността на помощта, тъй като по много от показателите за развитие все още не се забелязва никакъв съществен напредък и корупцията и дългата дистрибуторска верига за международна помощ остават основните пречки за предоставянето на основни услуги за хората; призовава Европейския съюз и държавите-членки да използват наличните финансови мерки, включително бъдещите доверителни фондове на ЕС – след като те бъдат учредени, по ефикасен начин, който гарантира предоставянето на основни услуги за населението;

45. Отбелязва, че по-голямата част от ресурсите за социално-икономическо развитие в Афганистан се предават чрез международни механизми, но че значителна част от тази помощ не достига до получателите, за които е предназначена, народа на Афганистан; посочва, че ЕС, и по-специално Комисията/ЕСВД следва да имат водеща роля за подобряване на координирането на донорската помощ, в тясно сътрудничество с други основни донори като САЩ и Япония, и призовава за подробни оценки на ефективността на помощта, с цел подобряване на прозрачността и отчетността на донорите за помощта;

46. Счита, че Европейският съюз като един от основните донори на официална помощ за развитие и хуманитарна помощ за Афганистан (повече от 2 милиарда евро между 2002 и края на 2010 г.) има особена отговорност за оценяване на това дали тези средства достигат до получателите, за които са предназначени, и подобряват условията им на живот;

47. Настоява ЕСВД и Комисията, когато използват международни организации като канал за предоставяне на помощ, да полагат усилия за слагане на край на разхищенията, прекомерните разходи за посредничество, неефикасността, завишаването на цените и корупцията, и да настояват за получаване на навременна и адекватна информация относно резултатите и използването на средствата;

48. Отново отправя призива си към ЕС за създаване на централизирана база данни за цялата помощ, предоставяна от ЕС на Афганистан, и да анализира разходите за тази помощ и въздействието ѝ, тъй като липсата на актуална и надеждна информация подкопава ефикасността и прозрачността на помощта;

49. Счита, че Комисията следва да обмисли въвеждането на секторна бюджетна подкрепа; подчертава обаче, че тази помощ следва да бъде строго обвързана с условия и измерими показатели за въздействие и че може да се използва само съвместно с мерки за изграждане на капацитет и за администрации, чиито организационни структури и капацитет за финансово управление са били внимателно оценени и одобрени като подходящи и прозрачни;

Становище от гледна точка на политиката на развитие

50. Подчертава, че насочването на помощта към страни, засегнати от конфликти, предполага да се приеме съществуването на значително равнище на присъщ риск по отношение на резултатите; подчертава, че сътрудничеството с ООН направи възможно постигането на резултати в областта на развитието в една изключително трудна оперативна среда; подчертава обаче, че се изисква повече напредък по отношение на засилването на отчетността и прозрачността спрямо ЕС като един от главните донори на помощ за системата на ООН;

51. Подчертава, че ефективността на помощта за Афганистан може да се подобри само ако подходът към проблема с корупцията, която от 2001 г. насам влияе пагубно на страната и която обхваща администрацията от най-високото до най-ниското равнище, бъде радикално променен; подчертава, че корупцията на върха, която беше мълчаливо приета в годините непосредствено след 2001 г., сега е в центъра на вниманието на афганистанския народ, като почти необратимо подкопава авторитета на институциите, установени с Конституцията на Афганистан; поради това подчертава спешната и абсолютна необходимост да се сложи край на това приемане на корупцията и да се предприемат стъпки, за да се гарантира, че афганистанската съдебна система и Сметната палата на Афганистан могат енергично да се заемат с решаването на този основен проблем и да разчитат на Европейския съюз като силен, надежден и непоколебим съюзник, който ще поеме водещата роля в борбата с това предизвикателство, което е от решаващо значение за бъдещето на страната;

52. Призовава ЕСВД и Комисията да определят ясна стратегия за предоставянето на помощ в подобен деликатен контекст, характеризиращ се с висока степен на риск; отбелязва, че ефективността на помощта трябва да бъде ръководен принцип на политиката на ЕС за развитие; подчертава, че адекватното управление на риска е изключително важно и че това означава да се осигури наличието на достатъчно финансови и човешки ресурси, така че да се гарантира подробно наблюдение на потоците на помощ и оценка на резултатите;

53. Отбелязва задължението на донорите през следващите две години да насочват поне 50 % от помощта за развитие през основния бюджет на правителството на Афганистан; при все това подчертава, че бюджетната подкрепа трябва да се съпътства от осезаемо подобрение на състоянието на управлението в страната и повишено доверие на донорите в управлението на публичните финанси на Афганистан, и изисква незабавни реформи и изграждане на капацитет за укрепване на системите за управление на публичните финанси, намаляване на корупцията и подобряване на изпълнението на бюджета; приканва Комисията да оцени – като отчита финансовия капацитет на афганистанските институции и темповете на напредък на ключовите реформи, свързани с управлението на публичните финанси – дали конкретните афганистански министерства или други институции, включително на децентрализирано равнище, биха могли да изпълнят критериите за получатели на секторна бюджетна подкрепа в бъдеще, и ако да, при какви условия;

54. Подчертава отговорността на органите на Афганистан по отношение на структурното дългосрочно развитие; настоятелно призовава правителството за по-голямо участие в усилията за възстановяване, демократизация и намаляване на бедността и в борбата с корупцията; насърчава донорите от ЕС да обърнат специално внимание на дългосрочната устойчивост на своите интервенции, като насърчават поемането на отговорност от Афганистан за намирането на решения, инвестират методично в изграждането на капацитет и избягват изолирани проекти, целящи единствено краткосрочни резултати; подчертава в този контекст съществената роля на организациите на гражданското общество за това да се гарантира поемането на отговорност за процеса на възстановяване и за предпазването от риска от корупция;

55. Призовава, по-специално, правителството на Афганистан да се съсредоточи върху развитието на институционален капацитет в публичния сектор и да разработи единна национална програма за реформа на публичната администрация; призовава Комисията и държавите-членки да защитават колективно реформата на публичната администрация в провеждания от тях политически диалог с правителството, както и да подкрепят по координиран начин целите на правителството за реформа на публичната администрация;

56. Настоятелно призовава ЕС да запази ангажиментите си по отношение на устойчиво, дългосрочно развитие на Афганистан и да продължи да предоставя подходящи ресурси след 2014 г., когато отговорността за сигурността ще бъде изцяло в ръцете на органите на Афганистан и е възможно останалите донори да започнат да намаляват или спират финансовите средства; в този контекст приканва ЕС да отправи сериозно предложение, подчертаващо ангажимента на Съюза да развива дългосрочно партньорство с Афганистан, във връзка с международната конференция за Афганистан в Бон на 5 декември 2011; призовава ЕС да търси нови чуждестранни партньори от гражданското общество и донори;

57. Подчертава слабия спад на броя на цивилните жертви след 2010 г.; счита, че без усилена вътрешна, регионална и гражданска сигурност развитието ще продължи да бъде възпрепятствано и ще продължат да загиват хора; призовава държавите-членки да признаят засилената сигурност като предпоставка за развитието и да формулират политиките си за предоставяне на помощ въз основа на това предварително условие;

58. Посочва, че помощта на ЕС за развитие е допринесла за увеличаването на правата на жените в Афганистан; счита, че по-силното политическо и икономическо участие на жените ще подобри техния живот и ще помогне за намаляване на риска Афганистан да остане затънала в конфликт страна;

59. Счита, че настоящата разпокъсаност на донорската подкрепа има отрицателно влияние върху ефективността на помощта и води до дублиране на стратегиите; призовава Комисията, държавите-членки и международната общност да координират по-добре своите усилията за предоставяне на помощ;

60. Счита, че един от най-важните въпроси, пред които е изправен Афганистан, е реформата на Афганистанската национална армия (АНА) и Афганистанската национална полиция (АНП); посочва, че оценките на резултатите както на АНА, така и на АНП не отговарят на договорените цели; призовава държавите-членки да разширят предоставяната от тях подкрепа в тази област чрез предоставяне на инструктори и обмен на най-добри практики;

*

* *

61. Възлага на своя председател да предаде настоящата резолюция на Съвета, Комисията, Европейската сметна палата и на правителството и парламента на Ислямска република Афганистан.